

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Tótjaink és a csehek.

Debreczen, szept. 10.

(—s.). Mintha járványnya fajult volna, annyira sűrűn fordulnak elő az idén a magyarellenes nemzetiségi tüntetések. A románok részéről mindenféle agitációs eszköz és mód megpróbálását volt alkalmunk észlelni, aminek visszahatásaként azonban a legutóbbi napokban a jobb lelkű és hazafias románok ellenmozgalmat indítottak. S midőn egyik nemzeti-séggel ennyire jutottunk, akkor jön híre hogy néhány lelketlen tót izgató a 48-ból hirhadt Hurbán sirkövét magyarellenes tüntetés kíséretében készül leleplezni.

Ez a mozgalom létrejöttében és hátterében teljesen hasonló a román küldöttség és memorandum ügyével, mert ebben sem a tót nemzetiség, mint egész rendező a tüntetést, hanem egyes szereplő egyéniségek, kik meghatalmazásukat és megbízásukat, melynél fogva állítólag föl vannak hatalmazva nyelvrokonaik nevében eljárni, és működni, nem is idebenn e házban kapták, hanem külföldről. — Prágából hozták és minden áron nemzetiségi apostolok szerepére vágyanak.

Az ilyen események természetesen nagyon sajnálatosak, mert Magyarország különböző nemzetiségeinek, állami kon-

szolidációját előmozdítani legkevésbé alkalmasak, mindazáltal nem kell azokat olyan komolyan venni, s nem kell azoknak olyan jelentőséget tulajdonítani, aminek első pillanatra látszanak. A jelzett körülményben, hogy e tüntetéseket éppen nem a mi román vagy tót testvéreinknek ellenünk elkeseredett lelkesedései, hanem csak egyes külföldi izga óknak bérelt akciója hozza létre, igen reális vigasztalást találunk. Miként a ko'ozsvári hazafias román hallgatóknak legujabb röpirata kimutatja, hogy azon vádiratok, melyek minket magyarokat a magyarországi románok állítólagos elnyomása miatt Európa előtt felelősségre vonni akarnak, egyedül a pánszláv tábor bérszolgálatában álló bukaresti liga művei, ép úgy mindaz, ami a tótok nevében a magyar állam ellen elkövetettek, a csehek szerzőségére vezetendő vissza.

De ezek az agitációk ép oly haszontalanok és nevetségesek, mint a cseheknek egyéb ellenséges agitációja pl. a magyar liszt ellen.

Európa nem román iredenta emlékiratokból és cseh újágokból szerez magának értesülést Magyarországról és Hurbán siremlékének, kit társaival együtt minden józan ember csak közönséges rabló gyilkosoknak tekint, tüntetéses le-

leplezése semmivel sem fogja a prágai izgatókat céljukhoz közelebb hozni.

Mindazáltal figyelmen kívül hagyni az ily irányú mozgalmat nem lehet, mert ez kétségkívül annak a nagyfontossággal bíró kérdésnek egy szimptomája, hogy tótjaink külföldről jövő magyarellenes befolyásnak vannak kitéve, mely tagadhatatlanul érezteti hatását.

Vakok volnánk saját érdekünkkel szemben, ha észre nem vennénk. Ezen hatás alól kell elsősorban emancipálni felvidéki testvéreinket.

A felvidéki tót ifjaknak tulnyomó része felsőbb iskolázatása végett a pánszláv külföldet keresi föl, minek folytán a magyar állameszmére nézve természetesen elvesznek a nagy szláv fantazmagoriák apostolai és hirdetőiként jönnek vissza. Ennek pedig még az is következménye, hogy a tótokként kiment ifjak, csehekként jönnek vissza, kik haza térve, mint tanítók és lelkészek templomban, iskolában a tót nyelv helyébe a csehet léptetik.

Ezen mindinkább terjedő törekvés ellen kell védekeznünk. Éppen mivel a csehek rossz szemmel nézték, midőn az irodalmi tót nyelv a csehektől különbözni kezdett ép azért kell azon lennünk, hogy az a különbség minél inkább ki-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A keringő.

Ócska lomtárban, ócska hangjegy csomóra bukkanak.

Valamelyik nagyanyám irogatta össze. Nem saját kompozíciója, de rég elhagyott, rég kizengett táncdallamok mind a melyeknek bebizelgő szavára, a délczeg ifju biztos karján száguldván repül körül, ta'an már rég romba döntött, de akkor oly fényes termeken, edesebb volt szeretni, boldogság volt élni . . . A jó asszonyság (még akkor nem lévén minden rendezett és rendezetlen tanácsu város főpiacán múkereskedés) szoros összirogatta a batyubálok, Anna-bálok, majálisok emlékeit. Később, a mikor már lejárt a tánczait s elzengte dalát; a mikor a bálkirálynőből már bálmama lett, mi jól esett lapozgatnia a csengő-bongó emlékkönyvben, a melyből ujjongva, — táncz, dal között, — tündéri szárnyakon tért vissza a vén szivbe „ifjuság, szerelem . . .“ Szédítő gondolat! Oly bálok emlékei, a melyekben még a fagyallatot sem ösmerték s e helyett becsületes, jó ólió-levelessel erősítették a tánczban kifáradt párokat. A méltóságteljes menuette, az elegáns „udvari négyes“, robogó polonaise, délczeg palotások, és körmagyarok korszaka volt az, a mely

— az ólió levesen kívül — még sok másban nem hasonlít a modern nyári és téli vigalmakhoz. Az ütem, a lejtés kimértebb, nyugodtabb volt, mint ma; öregeink lassan járták — tovább bírták. Ma már — hogy a rohanás annál gyorsabb legyen s a tudó annál kevesebb ideig bírja, a villámvonatot imitálják egy gyorspoikában. A másiknak czime „Ventre a terre!“

Hogy annál izléstelenebbek legyenek, a cigányok az ilyen keringőkben vasuti félttyöt utánoznak, állomásneveket s perczeket jeleznek, mások ismét nyers basszusaiokkal közbe énekelnek, vagy doboznak. Kedves költői táncz, bübajos keringő; némely embernél vagy előbb való a dervisek keringésénél, vagy a birkák ösmeretes betegségénél!

Feltaláljuk e füzetben bizonyára a kedves Lanner-keringőket a Wéber Károly Mária híres „Felhívását keringőre.“ A kik e varázshangok hallattára tánczra keltek, épp úgy valották, hogy a keringő a legköltőibb, legmármorteljesebb táncz a világon, a mint valljuk mi, kik a nagy érzést (tánczban és életben) egészen más, a réginel sokkal gyorsabb, jóformán örületes taktusban érezzük.

Értem Mussett, Heinet, kik a keringő költészetét megteremtették. Puskin keringő közben figyelte meg a bájos lábacsákák ritmikus lebbenését. A nálunk sokkal kisebb poétának is meg lehet bocsátani, a midőn elandalodva susogja:

Egy látszik, a mint keringtek,
Hogy a halál tánczát járom.
Könnyedén lejtés karomban,
Oh! Hiszen nem nyom földi járom . . .

Elgondolom, hogy te — kedves —
Máskor is lész bálkirálynő,
Mikor én már sirba fekvék
S hantomou rég czipruság nő . . .

A husz év a keringő költészetére nélkül sivar. Olyan, mint az álom nélküli alvás. — A francia repülő szó is azt tartja, hogy „chaquon aura son tour“, s midőn a latin közmondás kimondja, hogy „nemo saltat sebius“ (senkisésem tánczol józanon), akkor bizonyára a szerelem mámorára gondol, mely szédületes keringőben tombolja ki magát. Horácz éneklí:

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus . . .

(Magyar főiskolai hűséggel fordítva: „Most van i v a n d ó, most szabad lábakkal ü t ö g e t e n d ő a talaj.“) Fogalma sem lehetett az óriás rómainak, hogy messze jövőben, mily rhytmikus, mennyire harmonikus valamivé fejlődik a táncz. Megszületik a „Zwei-“ és „Drei-Schritt“ keringő sőt — mint a hogy nem elégszünk meg egyetlen egy bódító virággal — a lángvérő

élesedjék ismét, hogy a tót és a cseh két egymástól különböző nyelv legyen, nehogy tótjaink saját anyanyelvük rovására a cseh nyelvet recipiálják. Ez okból kellene a felvidéken állami intézetek, hol a tót lelkészeknek- és tanítóknak készülő tót ifjak hazafias kiképzésben részesülhessenek, nehogy Csehországban kénytelenitessenek tanulmányaikat végezni.

A magyar álameszme és a magyar államérdek parancsolják, hogy ifjúságunk nevelését a haza határain belül nyerje, mert a külföldi rossz példa elrontja a mi tót testvéreink jó erkölceit, s mert az csakugyan elemi tétel, hogy az állam minden nyelvű polgárainak nyújtson alkalmat a kiképzésre. Reméljük, hogy a közoktatásügyi kormányunk előtt nem maradnak ismeretlenek s hogy a jelzett bajokon mielőbb gyökeresen segíteni fog.

Belföld.

A hercegprímás pásztor levele. Vaszary Kolos hercegprímás a komáromi ünnepélyek alkalmával elhangzott beszédekre válaszul pásztor levelet bocsátott ki, amelyben az „igazgatottság jelen napjaiban“ kétszeres éberségre, fokozott mérséklésre inti a papságot.

Az igazságügyi államtitkár eskütétele. Erdélyi Sándor, az ujonnan kinevezett igazságügyminiszeri államtitkár tegnap délelőtt Teleszky államtitkár jelenlétében letette az esküt az igazságügyminiszer kezébe és azonnal meg is kezdte hivatali működését.

Gr. Apponyi Albert f. hó 25-én reggel érkezik Jászberénybe, hol még az nap tartja beszámolóját. Tegnapelőtt P o p r á d o n beszélt, hol a szepes szombati kerület nemzeti pártja tartott gyűlést. Beszédében élesen bírálta a kormány politikáját s kijelentette, hogy bárha pártja több tekintetben helyesli a kormány programját, nem fog az ugynevezett reformtörvényekhez hozzájárulhatni, a meddig a legfőbb és legszükségesebb reformokat, a választások tisztaságának biztosítására szükséges reformokat meg nem alkotja.

A színügyi bizottságról.

Szeptember 10.

A t. színügyi bizottság tapasztalhatta, hogy jelen szervezetében a legjobb akarat mellett sem felelhet meg feladatának. A múlt szezonnal meggyőzhette a felől a bizottságot, hogy az ő teendője ez, de azok közül egyet sem tud úgy végezni, hogy annak látatja is legyen.

Azok a „jámbor óhajások“, melyeket a színigazgatóval kötött szerződés értelmében nyilváníthat, csöppet sincsenek hivatva a színügyet előre mozdítani s hogy a bizottság csakis „ó h a j t h a t“ valamit és nem „m e g h a g y á s“-sal élhet, csöppet sem emeli annak tekintélyét.

Más városokban a színügyi bizottság teljeshatalommal van felruházva; ő itéli oda a színházat valakinek és ő veheti vissza esetleg. Éppen ezért meghagyásai respektáltak. A mi bizottságunk egyszerű „tanácsadó és óhajnyilvánító“ bizottság és ezt a „tanácsot és óhajást“ sem illetékes helyen: a tanács előtt nyilváníthatja, hanem az igazgató előtt. Pedig egy városi törvényhatóság egy albizottsága nincs hivatva arra, hogy m a g á n e m b e r n e k, minő az igazgató, tanácsokat adjon. Az ő tanácsai és javaslati kizárólag a városi tanácsot illetik, melyeket az tetszés szerint elfogad vagy nem és végrehajt a színigazgató.

Csak hogy ez esetben is valóban s z a k t e s t ü l e t n e k kell lennie a színügyi bizottságnak, mely teljes alapossággal ismervén a színügyet és a saját színháza ügyét, megbízható és megfelelő javaslatokat tegyen a más irányban elfoglalt tanács elé.

Más városban nem igen lenne szükség arra sem, hogy az igazgatónak „tanácsot“ adjanak. Ott minden igazgató tudja, hogy ha nem felel meg az igényeknek, a közönség nem jár a színházba és az igazgató m e g b u k i k. Nálunk nem így áll a dolog, mert a debreczeni közönség r á v a n k é n y s z e r ű l v e a s z i n h á z r a, a bálókön kívül nem

lévén más szórakozása. Akárminő rossz előadások vannak, a bérlő kénytelen elfogadni, mert nem akarja elveszteni a kimaradással bérlési jogát egy esetleges jobb szezonnal nézve. Ezeknek a bérlőknek az igazgatóval szemben nincs más védelmezőjük, mint a színügyi bizottság és az ő javaslati alapján a végrehajtó városi tanács.

Csak hogy ha a színügyi bizottság az ő esetleges javaslati az orvoslásra a s z e z o n v é g é n teszi meg, azzal a bérlőkön és közönségen vajmi keveset segít. Az ő ellenőrző hivatása csakis akkor érvényesülhet, ha a n n a k i d e j é n teszi meg javaslati.

E végből a bizottság köteles lenne a színházi előadásokon állandóan két inspekciós tagot tartani, pl. két-két tagot egy-egy fél órára kiküldeni, a kik aztán a minden hóban tartandó bizottsági ülésen írásbelileg vagy szóval jelentést tennének a lefolyt fél óról és figyelemzetnék a tanács utján az igazgatót az észlelt hiányokra, javaslatba hozván a tanács előtt az igazgatóra nézve: intést, dorgálást, szubvenzió megvonást és végül esetleg elmozdítást.

A színügyi bizottságnak állandó páholya van a színházban, de meg aztán csaknem minden színügyi bizottsági tag páholybérlő s így az inspekciózás könnyen menne, csak egy kis jóakarattal kell hozzá.

Csakis így lehet a színügyi bizottságot kivetkőztetni „jámbor“ mivoltából és csak így lehet a szini szezont előzetesen megóvni az elposványosodástól. Az, hogy a törvényhatóság egy albizottsága egy m a g á n e m b e r, a s z i n i d i r e k t o r repertoirkészítésébe befojon, először is nem méltó egy törvényhatósághoz, másodsorban pedig j o g t a l a n s á g az igazgatóval szemben, harmadsorban pedig csöppet sem segít a dolgon, mivel „előre nem látható változások“ (mik az igazgató tetszésétől is függhetnek) azt a műsort halomra dönthetik. Az igazgató kötelessége a műsor-készítés, a bizottságé az e l b i r á l á s egyéb semmi. Követeljük jogainkat az igazgatóval szemben a legszigorubban, de az ő

ifjúság egy csoportban fogja élvezni az összes tour táncokat, a keringők véget nem érő láncolatát. Megszületik a cotillon, melyben az, a ki jól és kitartóan végzi a tánc-robotot, (ebben a tánc már bürokratikus színezetet ölt) mint akármely bürokrata — érdemeit kap. A ki pedig vezényelni is tud egy szövvény cotillont, az a bál végével bizonyára elnyer egy olyan érdemjelet, a melynek birtokában aztán többnyire elveszt mindenféle vezénylőképességet: t. i. a p a p c s o t.

Mily hamar vesztik el trónjukat azok a népszerű kör-tánc dallamok! Mily hamar szorította ki Lannert a mai virágzó Strauss-dinasztia! A magyarok nemzeti táncza, a csárdás, a mely hosszabb életű dallamokat szeret. Oly táncznak tartom, a melyet csak délelég embernek volna szabad tánczolni. Ez a lábakkal interpretált aesthetika. Nem is mertem belefogni soha, ennek dallamai mindenestre nemesebbek, mint a keringőé, mert évszázadok alatt sem kopnak el. Bizonyára nevesesebbnek találjuk a mai nyakatekert és operetteizű ugynevezett csárdásokat, mint azokat, a melyeket a század elején — magyarabb időkben, régi jobb napokban rakott a bácskai gyerek, a nyiri pajkos és a jász-fi, kun-fi, hajdu-fi. — Ma már anép is keringőket dudol.

A keringő dekorációkat követel. Fényes ceillár a tetőn és a falakon. Suhogó uszályok omlanak alá a táncosnők királyi termétéről.

A padló tükör-simaságu. Az nrak egyike sem vét a klakk és frakk szalon szentháromsága ellen. S mikor ez mind együtt van, csak akkor hallassa ingerlő szavát a keringő és csakis akkor, ha a szivekben ifjúság van és szerelem . . .

Legboldogabb emlékeimet sorolom fel, ha — mint valami titoktoljes fonográf — egymásután szólaltatom meg azokat a kedves dallamokat — keringőket s a többi tour táncokat — a melyeket én tánczoltam össze vissza az ifjúság kezdetétől az aglegényesség kezdetéig. Negyed évszázad tánczainak, bohóságainak és a szerelmének története az, nyájas olvasóm; egész kultur története a szívnek s ennél fogva e dalok egyike másika (talán az, a melyről Jókai Mór is írja, hogy szinte duskál a fájdalomban: a „Les gardes dela reine“? vagy a báró Bánffy György fel-dhetlen muzikális elégiája: „Oh mily bohó valék . . .?“ vagy más?) bened is édes-bus-hurokat, az édes ifjúságra vizsgálódoló bus elaggás érzelmét pendíti meg.

Az én emlékezetemben első keringő az Arditi féle „Csók“ keringő volt. — A vén mester irta Pattinak. A diva páratlan diadalokat aratott vele. Ki merné a Gounod „Helyettem kis virág“ dalát a táncznoták között említeni? Szép a Metra „Serenade keringő“-je; izlés és érzés bullámanak abban föl és alá. Kis diák voltam, a mikor az egész világ Schneider Fániról énekelt; mint Homert követelte magának hét város, úgy minden vidéken volt Schneider Fáni, a kire ráfogták, hogy róla szól a tényleg

egyedül álló, a magyar nép ajkán született gyorspolka. (Népies néven Hops polka.) A ledér és üres tákolmányból jött aztán létre a „Höher Péter“ ostoba indulója. Kiszorította ezeket a bécsi ibolyafaló papról én kelt végtelenül szivreható melodia, a melyet Magyarországon, itt reprodukálhatlan szövegre énekeltek.

A jó izlés azonban véget vetett e zeni aberrációknak s a fentebbi „Les gardes de la reine“-keringő csinos pandentjával, a Murszka-keringővel. Szliáci fenyvesék! Felföld vá takozó hegye-völgye! táncz, dal, zene ott a fürdő táncztermében . . . nincs egy szavatok sem? Ti mondjátok meg nekem, miért oly kedves az én lelkemnek ez a két keringő!

De uraim és hölgyeim: „si vous n'avez rein á me dire“ (ehhez a Hugó Viktor vershez pedig Rotschildné szerzett csinos dallamot) akkor hát folytatam tovább a lajstromot. Ebben a korban sok banális keringő és tour-táncztele született meg; elterjedtebbek voltak a „Donau-walzer“, „Lieder-walzer“ és kivált a „Dolorosa“, melynek első akkordjai ebből a magyar népdalból kerültek ki: „Kalapom, kalapom csurgóra“ . . . Körülbelül az utóbbi két keringő idejében épült fel a budapesti népszínház, melyben hosszabb-rövidebb stációt tartott gyorsvonalú utjában az operette. Éveken át a jobb operették keringői domináltak a színpadokat, táncztermeket, énekes kávéházakat és vendéglőket, hangjegy tartókat, házmestert kisaszonyi zongora órákat, vak koldusi mű-

jogaihoz ne
bizottság ta
ki abból a
készítésnek

Tehát
eziósok kikü
tanácsnak
képen csak
igazgatóval
lamentálnunk
segíthetünk,

Orosz
rint Ribot, E
nagykövet t
ták, hogy
nyos kérdése
töleg azonos
Journal“ sz
ban újra tal

A gen
lumbus ünne
Az olasz ki
nagyhatalma
résztveendő
Sajnos csak
vány, mint
mai egy na
vel egy léle
évtizedek ó
között, fájda
guri öbölbe
vette a Col
aki az euró
látta egymá
mért, hogy
nem a jelen
vé az egym

Magyar

A lap
vetkező érd
„Luk
András gr
hangu üdvö

sorokat,
melódiák t
unalmas ha
„sosem hat

A „F
árasztotta
jött — vic

Nem
zer“ név a
meretes gr
Konti-féle
többnyire
(Az ő dal
e hazában
gás“-ból a
mainak a
„Böregér“
hatlan iga

S ha
a már kis

jogaihoz ne nyuljunk, annál is inkább, mert a bizottság tagjai nem is igen igazodhatnának ki abból a komplikált valamiből, amit műor-készítésnek neveznek.

Tehát: előzetes ellenőrzés, félhavi inspekciós kiküldése, jelentés készítés, javaslat a tanácsnak (mert a szünügyi bizottság tulajdonképpen csak a tanács útján érintkezhetik az igazgatóval) és akkor nem kell a szezon végén lamentálnunk, hanem a bajon még a szezonban segíthetünk, megvédvén a közönség jogos igényeit.

Külföld.

Orosz francia szövetség. A „Figaro” szerint Ribot, Freycinet, Giers és Mohrenheim orosz nagykövet találkozásával megállapították, hogy Franciaország és Oroszország bizonyos kérdésekben, nevezetesen Egyiptomot illetően azonos magatartást fog követni. A „Petit Journal” szerint Ribot és Giers a jövő hónapban újra találkozni fognak Cannesban.

A genuai Columbus ünnep. A genuai Columbus ünnepélyek tegnap vették kezdetüket. Az olasz király tegnap üdvözölte az európai nagyhatalmak flottáit, melyek mind megjelentek résztvevő a civilizált emberiség ünnepén. — Sajnos csak pár napig tart az a lélekemelő látvány, mint csoportosulnak Európa összes hatalmai egy nagy emlék körül, békésen, egy szívvel egy lélekkel. Az ellentét a látvány, s az évtizedek óta tapasztalható európai feszültség között, fájdalmasan kirívó. Mikor tegnap a liguri öbölben ünnepélyes ágyudörgéssel kezdetét vette a Columbus-ünnep, lehetetlen volt annak, aki az európai hatalmak flottáit ily békésen látta egymás mellett, visszafogottan egy sóhaj: mért, hogy csak a régmúltak pusztá emléke, s nem a jelennek hatalmas érdekei hozzák együvé az egymásra utalt nemzeteket!

Magyar miniszterek a keleten.

Szept. 9.

A lapok pár nappal ezelőtt közölték a következő érdekes filippopoli táviratot:
„Lukács Béla kereskedelemügyi és Bethlen András gróf földmivelésügyi miniszter meleg hangu üdvözlő iratot küldtek Natsovits bolgár

pénzügyminiszternek, a filippopoli kiállítás növények a kiállítás megnyitás alkalmából. A miniszterek megköszönik a megnyitó ünnepre való meghívásukat s Bethlen miniszter egyúttal megígéri, hogy még e hónapban meg fogja látogatni a kiállítást. A miniszter valószínűleg az udvar vendége lesz.”

Mióta Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter, oly határozottan s egyúttal oly tapintatosan utalt emlékeztető programbeszédében a Balkán-félszigetre, mint arra a területre, ahol az osztrák-magyar monarchia nemzetközi s különösen gazdasági politikájának a saját érdekekre legsikeresebben érvény sülne kell: Ausztria és Magyarország politikai világa fokozatos figyelemmel fordul az ottani események felé.

Mindenek előtt Bosznia és Hercegovinára esik a tekintés és teljes meglepéssel, mely tartományok az okkupáció folytán közvetlen érdeklik a monarchiát s Kállay Béni okos és bölcs kormányzata alatt oly jóléte és kulturális virágzásra emelkedés, e mely fölkelte Ausztria és Magyarország ellenségeinek sárga irigységét és a tartományokat napról-napra közelebb hozza ama tükélyhez, a mely által idővel ellenállhatlan vonzóponttá kell lenniök a többi balkáni államra nézve.

Még két-három évtized zavartalan fejlődés az eddigi mértékben és a Balkán kérdés természetesen nyomásban törekszik oly megoldáshoz, mely a többi ottani államokat oda vonza hogy monarchiánk; mint legkifejlettebb központ körül csoportosuljanak, Addigra tisztázva lesz a közjogi pont is, melyet a berlini szerződés szándékosan hagyott függőben, hogy idő előtt ne nyuljon a jövő elé. Egy bizonyos: harmincz év múlva Bosznia, Hercegovina, ha meghagyják neki a kormányzást Kállay szellemében, nem fog Ausztria vagy Magyarország legcivilizáltabb részei mögött állani és akkor egy lehetetlen, föntarthatatlan abszurdum lesz, a berlini szerződés által egész okosan — az akkori időre t. i. — kigondolt, de egy egészen európaiassá lett kultur területre elképzelhetetlen közjogi fiktot tovább föntartani, főleg ha Törökország sem kívánja, a melynek meghagyták a névleges szuverenitást az általunk megszállt tartományok felett.

A többi Balkán államok közül Bulgária fekszik legközelebb politikai érdeklődésünkhöz, a melynek hazafiasan, férfisan függetlenül érző lakossága, szabadon választott fejedelmétől kezdve az utolsó napszámosig, rokonszenvez monarchiánkkal és benne ismeri legőszintébb és legerősebb védelmezőjét.

Ausztria-Magyarország nem is ejtheti el Bulgáriát, legsajátabb érdeke, hogy a bolgár népet megóvja a kancsukától és egész erejével ellent szegüljön minden oly rendezésnek, amely a függetlenségben miad n orosz bujtogatás daczára oly szépen fejlődő országot kiszolgáltatná a moszkovics uralomnak.

Ezen természetes jó viszony élénk bizonyosságát képezi az a kitűnő figyelem, melyben a bolgár nemzeti kiállításon a magyar osztály részesült nemcsak a fejedelem, hanem az egész bolgár nemzet részéről.

Csak helyes és okos politika a magyar kormánytól, ha ezen szívélyes barátságot a személyes érintkezés által igyekszik ápolni, megszilárdítani.

Az előbb-utóbb kitörő keleti válság idején Bosznia és Hercegovina mellett az osztrák-magyar monarchia, sőt a hármass szövetség balkáni hadi műveletei számára nagy könnyebbség és szerencse lehet Bulgáriának föltétlen fegyver barátsága.

Ezért nem pusztá gavalléros courtoisie az a tény, hogy egy magyar miniszter ellátogat a bolgár nemzeti kiállításra.

Haldoklik a nyár.

Oda már a nyárnak vidám ragyogása. Foszladozó, fakó lombok alatt bucsu koncerteket rendeznek a madarak. Tépett felhők lomha tábora foszlányos hullámokban libeg fenn az égen meg-megrázkódnak olykor a felhők és végtelenségig ígérkező eső szakad. Ha eláll is az eső, olyan a város, mint valami kisirt s emü elvirult leány, nem annyira kedélytelen, mint inkább végtelen érzékeny; fájdalomát koronként mély sóhajok szaggatják meg s ez a panaszos füvalem mindenkinek a szívét éget. Megtörténik, hogy kicsi lan a felhők között bujkáló nap részvevő pillantása, de tekintetében nincsen meg többé a régi melegség, türekeny sugarainak nincsen meg régi ragyogása, vidámsága, de gyöngéd, bánatos és van benne valami sejtelmes bűvös erő.

Haldoklik a nyár, hogy új életet adjon az alvó szezonnak.

A madarak kivándorlása előtt előbb a fürdőkből vándorolnak ha a szép asszonyok. Ennek a vándorlásnak is meg van a maga poezise. Ez a poezis sokban különbözik a madarakétól. Pár napig csupa seiyemsuhogás ingerel az aszfalton. Micsoda öröm az, mikor a korzón fölragyog egy-egy réglátott szép arc. Sűrűn hulló eső módjára omlik a bók. A viszontlátás fölrendítő pillanatában először csak összefüggés nélküli kérdezősködések.

Fül és szemtanuja voltam tegnap egy jelenetnek. Fialat ur meglát egy beteges, vézna de elegáns hölgyet. Először tévővázva néznek egymásra.

— Istenemre, nem is mertem föl nagysád,

— Ne mondja.

— P o m p á s a n n é z k i, hol volt?

A hölgy mond valami obscurus fürdőhelyet.

— Tíz évvel megfiatalodott nagysád stb.

Szó van most egy furcsa históriáról. Nehány apa azzal a furcsa kérdéssel fordult az iskola igazgatójához, hogy inktornak a leg r u t a b b diákokat ajánlja. Kiszemeltek tehát néhány ragyás és bibécsős képű ifjut. Az egyik, — minden rutsága mellett is föltűnően rokonszenves ifju, — mikor benyitott az uri házhoz a hölgyeket gyöngé ájulás környékezett a nebuló pedig kiugrott az ablakon, kifizamadott lábát még most is prés között tartja egy szökeségéről ismert doktor.

A familia feje keblére ölelte a rut fiut, aki könnyes szemmel beszélt, hogy micsoda áldott lelkű, derék emberhez került. A zöld diák még nem éri föl észszel a helyzetét.

A direktor örült, hogy bevált a fiu. A familia feje gyönyörrel beszélt.

— Remek fiu. Micsoda pofozni való rücskös arc és bántó, nyulszemek! Nagyszerű gyerek!

sorokat, míg végre a kintoraákon (ez a melódiák temetőszéli dicstelen sírhelye) érték unalmas halálukat. Évekig egész Magyarország „sosem habozott” nagy utat tenni,

Itáliában,
Cserkesz hazában . . .

A „Koldus-diák” is töle telhető bőséggel árasztotta szerzte a legszebb dallamokat. Megjött — violaszin pecsét alatt — a

Levélke, drága kis levélke . . .

Nem késett soká a Berlinben „Natur walter” név alatt énekelt Melanie keringő, az ismeretes grófné pikáns kalandjával, míg végre Konti-féle operettek többé-kevésbé eredeti, de többnyire igen szép melódiái léptek előtérbe. (Az ő dalaira aztán „conticuere omnes” a kik e hazában tánczolni szeretnek.) A „Királyfogás”-ból a „Perdül a sarka . . .” az ő dallamainak a Kohinoor-ja. Megcsendül még néha a „Bőregér” kedves keringője, azzal a megczáfoltatlan igazságával, hogy

Boldog az, ki feled,
Ha segíteni nem lehet. . .

S hangzik mindenfelé a kávéházakban az a már kissé kétségbe vonható axioma is, hogy:

Szerelem csupán az élet. . .

A sorozatnak végére értünk. Mest az operette kissé szünetel: nem vetnek, nem aratunk dallamokat. Több éven át hallgattuk a híres „Dunariut”-t, majd utána a „Kis halászleánykát”; a mint unalmas vén asszonnyá válhatik idővel a legkedvesebb hölgyecske is, annyira gyötörnek most már, ha valami női zenekar, vagy ablakmosogató szobaciczus rájuk zendít. Boldog isten! Az „Isten hozzád, te csendes ház” valamikor könnyeket sajtolt, ma már, az ellenállhatlan komikum hatását gyakorolja reánk. Frissek és üdék e perczben a „Szegény Jonathán” és „Szimpliczius” keringője, a Rosensweig-féle gyönyörű „Ob ich dich liebe” kezdetű, a dalsarnokok publikumát pedig a híres „Nach Grosswardein” bájolja el, ha nem is keringő! A „Madarász” „Grüssst ang Gott” nótája s egyéb dallamai is erősen tartják magukat. Majd megújnak ezeket is, a mint idővel unottak lesznek a dal, a dalmok és azok, a kik rájuk hallgattak. A dallamok megszünhetnek, a keringő démonai itt maradnak: a táncz édes mámorába üznek, hajtanak; kábulates tánczban előre, előre, míg a szízyben ifjuság lakik s szerelem. A keringő emlékei kedvesek, drágák maradnak előttünk, míg végre lelkünk belevegyl abba a keringőbe, melyet a mindenség táncztermében zugó világok menydörgő zenéjére s a nap örök csillára körül járnak ott fenn a csillagzatok mi-riádjai! Ha egyszer azok kifáradtak, megszünik a keringő . . .

(--)

Es pár nap mulva mégis elcsapták a nagyszerű gyereket.

A direktor kinos meglepetéssel olvasta a haragos levelet.

Tisztelt Direktor ur!

Az első pár nap minden jól ment. Mikor a leányaim meghallották a csunya diák lépteit, szobáikba vonultak s az ajtókat kétszeresen elzárták. Szombaton óra után Laczi fiam hegedült, az instruktor pedig énekelt. Remek tenorhangja van a kölyöknek, szebben énekel Szírovatkánál. Azonnal elcsaptam . . . A ház nyugalma oda van. A leányok . . . uram, önnek nem volt soha hat leánya. A cselédek a konyhában a diák nótáit variálják. A feleségem egy nap tiszter összeszed, mert elüldöztem azt a ragyas bikfizet Nem tartok többé nevelőt. — Laczi fiam ruháit még az nap összepakoltam s beküldtem iskolába.

Dátum, stb.

Agyonkinozott tisztelője.

A jó direktor megcsóválta deres fejét.

— Ejnye. Tudtam volna egy másikat, akinek a ragyán kívül van egy nagyszerű előnye, rekedt az istenadta, mint a lyukas börduda. — Azt pedig eltitkoltuk volna, hogy remekül hegedül és még remekebbül tánczol, az istenadta.

A pusztuló erdők és kertek ronggyá váladozó lombjai teljes virágzó pompájukban nem sokára ismét feltűnnek a benépesülő festett világ gázlámpás ragyogásában.

Addig: Találkozás a korzón, ha esik, a kávéházban . . . Uriel.

Napi hírek.

— A Kossuth ünnepélyt rendező városok községek és egyleteket értesíti a budapesti 48-as kiállítás rendezőse, hogy Kiss György jeles szobrász művésznek Kossuth 48-as Daguerrotyp fényképe után készült életnagyságu gyönyörű szobrát a fővárosi vigadóbeli 48-as kiállítás rendezőinél 20 frtért megrendelhetni. Ugyancsak ez ünnepélyes alkalmomra olajfestésű Kossuth képek is kaphatók. A gróf Károlyi Gábor által Székesfehérvárnak ajándékozott életnagyságu Kossuth kép másolata rámájával együtt 220 frt. A kép 177 cm. magas, 146 cm széles. E képek eredetijét Karlovsky jeles festőművésznünk készítette Párisban. A második Kossuth kép Meyerhoffer híres festőnek fénykép után készült eredeti festménye 1887-ből. Ezen mellékép nagyságu Kossuth festmény ára igen diszes rámában 150 forint. Ezután van életnagyságu olajfestésű Kossuth mellkép szintén jeles művésztől 60 frtért, igen di-zes rámával együtt. Ugy a képek, valamint a szobrokból befolyó pénz is a 48-49-ki szabadságharcunk nagyszerű gyűjteményének főtartására fordítja a rendezőség.

— A depr. tornaegylettől. Tisztelettel felkérem azon t. urakat, kiknek egyletünk a felépítendő tornacsarnok'apja javára kibocsátott gyűjtőívet küldött s kik az ívet még vissza nem küldötték, hogy azt kegyes adományokkal, vagy esetleg a nélkül is, egyletünk pénztárnokához Lovász János urhoz (Debreczen első Takarékpénztár ur) visszaküldeni méltóztassanak. Debreczen 1892 szept. 10. Nagy Ferencz a depr. tornaegylet elnöke.

— Zászlófelavatás. Nagy ünnepe lesz holnap a munkások törekvő, fiatal dalegyletének. Előre láthatólag a közönség nagy foku érdeklődése és rokonszenve mellett. Ugy vagyunk értesülve, hogy az ünnepélyen számos notabilitás is jelen lesz, köztük Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester. — Az ünnepély 10 órakor kezdődik, a városházáról kiinduló diszmenettel. — Az ünnepély többi része a Margit fürdőben folyik le.

— Favágó munkások önkénykedései. Minden háztartásra sulyos teherként nehezdednek a favágatás körüli egészségtelen viszonyok, a melyek a közönségnek sokféle kellemetlenséget okoznak és a tüzelőfa beszerzését más városokbeli faárakhoz képest tulságos mértékben megrágitják. — Igaza van annak az élelmes vállalkozónak, aki most egy gőzfűrészt felállítására engedélyezéséért folyamodott a városi tanács-

hoz, hogy Debreczenben a lakosságnak tűzifával való ellátása, daczára a városi hatóság által nyújtott előnynek, felette terhes és nyomasztó. — A kellemetlenségek és bosszantások egész sorozata kezdődik, mihe'yt a város házipénztárából kiváltott utalvánnyal zsebében a gazda vagy megbízottja kitélé ballag az epreskerti faraktárba. — Az í-gymással titkos kartellre lépett, elbizakodott fuvarosok, különösen nyáron, igen magas fuvar bért követelnek s szokások az alkudozást éppen nem illedelmes hangon folytatni. De ez még csak tűrhető része az azután következő kellemetlenségeknek. Most jön a java. Mikor az utközben gyakran megdézsmált tűzifa az udvarra kerül, hívás nélkül is megjelennek a favágók, akik olyan munkadíjat szabnak, amilyent a munkaadó nem adhat meg. Az első csoport tehát elmegey; követi a második, a harmadik, de mindegyik magasabb bérért hajlandó belefogni a favágásba, mint a mennyit az első csoport kért. Mert tudni kell, hogy mindegyik csapat favágó közli egymással, hol járt, mennyit kért és mennyit ígértek. Ezen összejátszásnak azután az az eredménye, hogy a munkaadó még örül, hogy fáját a legelőszőr kért összegért felvágattathatja. De e közben tapasztalnia kellett azt is, hogy a napszámások ugy viselik magukat, mintha ők szegődtenék a fa tulajdonosát s tapasztalnia kell olykor azután azt is, hogy favágatás közben újból alkudoznia kell arra, milyen darabokra vágják és mimódon rakják kamarába a fát. Mire pedig be van raktározva egy öl fa, fuvarral és vágással együtt belekerült 17—18 frtba. A fentebb em itett vállalkozó ezeken a nyomasztó viszonyokon segíteni vél egy gőzfűrésztelep felállításával, melyben majdnem 50°/_o-kal olcsóbban vágják fel a fát, gyorsan, egyenletesen, tetszésszerű hosszúságban. A telepek, a fa hazaszállítására saját fuvarosai lennének és telefonnal is össze lenne kötve. Az árak sem volna ingadozásoknak kitéve; mert a telep minden munkát egyszersmindenkorra megállapított összegért végezne.

— Hogy meg ne ismerjék. Két izraelita ur érkezett Debreczenbe és be akartak menni egy kisebb vendéglőbe.

— Ulyasmit kérjünk, mondá az egyik, a miről nem tudják meg, hogy zsidók vagyunk.

— Gilt! mondja a másik.

Belépnek a vendéglőbe és az egyik így szól:

— Van horkha?

— A zsidó-elkeresztelés. A zsidóságnak is meg van már a maga elkeresztelési kérdése.

A zsidóság reformálódásának egyik értekes tünete, hogy újabb időben az intelligensebb családok nem hajlandók újszülött gyermekeiket alávettetni a körülméletési ritusnak. A rabbik természetesen protestálnak, mindenféle akadályokat igyekeznek gördíteni az „elkeresztelés” elé, mert az ilyen elkeresztelést pogány állaptnak tartják. Nem ritka már manap az ösztetűzés sem rabbi és az „elkeresztelő” család között.

Egy ilyen érdekes szegedi esetben. — volt alkalma ugy a miniszternek, mint a közigazgatási hatóságnak dönteni.

A legújabbán előfordult elkeresztelés ügye, mely a vallásügyi miniszter előtt volt, a következő:

B. S. szegedi lakos nem engedte újszülött gyermekét a rituális szertartás alá vetni. Dr. Löw Imanuel főrabbi erre azzal felelt, hogy megtagadta a gyermek anyakönyveztetését.

Az apa panaszával a polgármesteri hivatal útján, a vallásügyi miniszter elé járult, újszülött fia anyakönyvelésének elrendelését kérve.

Maga a közoktatásügyi miniszter irta alá a határozatot, melyet ebben az ügyben hozott.

A miniszter a zsidó elkeresztelési kérdésben Szeged polgármesteréhez intézett leiratában a következő elvi határozatot mondta ki:

Azon már ismételt fölmerült kérdés, vajjon az izraelita szülöktől származott gyermekek, kit szülei a körülméletelés szertartásának alávetni nem hajlandók, az izraelita felekezeti anyakönyvbe begtatható e vagy sem? akként döntetett el, hogy mivel a körülméletelés tisztán vallásos szertartás és ennél fogva a polgári hatóság ha-

táskörén kívül eső ügynek tekintendő: ily kivételes esetben a szülők kötelezendők gyermekek születését az illető polgári hatóságnál (szolgabíró, polgármester) bejelenteni, mely azután az ezen ténnyről fölvett jegyzőkönyv hivatalos másolatát az illető izr. anyakönyvvezetőhöz anyakönyvi bejegyzés és nyilvántartás végett átküldeni, fennhagyatván az izraelita anyakönyvvezető részére, hogy az anyakönyv „Jegyzet” rovatában megjegyezze, miszerint az illető fiu a szülők ellenzése következtében körül nem méltetett és hogy ezen bejegyzés is a polgári hatóság egyenes rendeletére történt.

Igy döntött a miniszter s természetesen ilyen értelemben hozott határozatot a polgármester is, utasítván a főrabbit B. S. fu gyermekeknek anyakönyvelésére.

De a főrabbi megfellebbezte a polgármester határozatát a közigazgatási bizottsághoz.

A közigazgatási bizottság azonban nem indult meg ezen az okoláson, elvetette a főrabbi ur felebbezését és helybenhagyván a polgármesteri határozatot utasította a főrabbit a gyermek anyakönyveztetésére.

Hasonló esetek különben Debreczenben is fordultak már elő. Epen most is foglalkoztatja egy ilyen a polgármesteri hivatal. S. M. dús gazdag földbirtokos vonakodik újszülött fu gyermekeit a rituális szertartásnak alávetni. Harmadéve is volt egy hasonló eset, a mikor dr. G. A. ügyvéd fiától tagadta meg a rabbi az anyakönyvbe való bejegyzést. Ebben az esetben épen miniszteri rendeletnél fogva, ugyanaz volt az eljárás, amelyet a közoktatásügyi miniszter most a szegedi esetenél meghatározott. — Ugy tudjuk, hogy a G. A. körülméletlen fiát a rabbi első tiltakozása után végre mégis anyakönyvelte. Debreczenben az első ilyen eset a 70-es években merült fel. S-i T-r földbirtokos fiának anyakönyvelését tagadta meg az akkori rabbi. Ezen esetenél a közoktatásügyi miniszter más eljárást rendelt. Azt nevezetesen, hogy a rendőrfőkapitány szülék és tanuk által aláírott jegyzőkönyvet vegyen fel a gyermek születéséről, följegyezve annak nevét és ezen jegyzőkönyvet megőrzés végett helyezze el a városi közlelvtárban.

— A nagy család. Pajtás, miért nem iszod azt a kapuczinert?

— Mert nem engedik a családi körülményeim.

— Hogyan?

— Hát nem tudod, hogy én ma a nagy —

Schwarz családhoz tartozom.

— Orosz tudós Debreczenben. Erckert Richard nyugalmazott orosz tábornok megérkezését Debreczenben már tegnap jeleztük. Erckert tulajdonképen nem is orosz csak az orosz czár szolgálatában állott; hanem porosz származású és ág. ev. vallású sok oldalú és alapos tudós, aki németül porosz dialektus szerint beszél és egészen fellelkesült, mikor megtudta, milyen erős vára Debreczen a protestántizmusnak. Tegnap délután megérkezése után a szürke fejű, piros arcú tábornok, aki derék szál legény, mindjárt a kollegium megtekintésére indult gróf Zichy Jenővel, aki őt magyarországi körútjában mindenüvé kíséri. — A főiskolában először is a régiség muzeumot szemlélte meg, ahol Kovács János tanár muzeum ör mutatott neki két olyan történelmi előtti korszakból való cseréptárgyat, amelyeknek rendeltetését még a nemzetközi archeologiai kongresszus tudós tagjai sem tudták megfejteni. Az avakorbéli koponyák különösen érdekelték a vendéget, miután ő épen hun emlékeket kutat. — Az ásványok-osztályában néhány ritka, b cses darabot tekintett meg; az állatgyűjteményben az iramszarvas agancsai, az őstüök homlokcsontja és szarvcsapja, a sinai vadkecske köötték le figyelmét. Megtetszett neki a híres kabai meteor kő is. A 64 ezer kötetet számláló könyvtárban G é r e s i Kálmán tanár és főkönyvtárnok kalauzolta. Egy óránál több időt töltött a gazdag könyvtárban és a Géresivel folytatott beszélgetésével nem dilettáns, de egy komoly és alapos tudós benyomását tette környezetére. A kaukázusi népeket egy nagy könyvben ösmertette, amelyek megírásához roppant tanulmányokat tett. Tizenhét nyelvet tanult. Tudomása van a székelyírásról és számos hun emlékről. Gróf Zichy Jenő is

tudvalevő történetén czáfolja a tanát. A is rendkiv Erckert t niumra k ményével — Ercker el oroszor pétervári ösmertesség jékozottság is, ugy a élénk érde nek instit állam mily mot. — N lasz, hogy még a jog felekezet a Bikában kara is m val. A czi játszótták föllekese ma hajnal muel r. fő és Király ra, ahol ért. A pol rendelkező kövesházi ha mást n vács János Kadaros k var“-on re ször kerül zök és cse tartotta A

— F

viratban t

zódott 700

elbucsuzni

— F

reczeni r.

lemmel já

hivatkozva

kola fennt

ványt tett

mincezer

tizenötezer

fejezi ki,

felállítás

rulni, mer

szüksége

pitvány, n

van, — a

Kéri tehát

r. kath. te

évi költség

lát és har

zon. A ma

1877 óta

segélynek

tán a növ

tanítók sz

emelni.

— F

metország

ja, intellig

tana adni.

— F

az iskolai

letben. Az

huzamos

lesz az I.

— F

nauer Gyn

je és gyer

szomorodo

apósnak é

tyénnek é

gek áhita

1/2 7 órak

boldogult

3/4 órak

szertartás

ráról a Sz

lomra hel

tudvalevőleg épen a magyarok eredetének és történetének földterítésével foglalkozik, hogy megcáfolja a finn-ugor atyafiságot tartó nyelvészek tanát. A gróf úgy nyilatkozott, hogy már eddig is rendkívül becses forrásokra talált (ezeket Erckert tábornok is szaporítja) és a milleniumra kutatásainak nagyszerű eredményével fogja meglepni a magyar nemzetet.

— Erckertnek Géresi érdekes dolgokat beszélt el oroszországi utazásáról is, ami alatt számos pétervári és moszkvai jeles tudóssal volt alkalma ösmeretséget kötni. A tábornok meglehetősen tájékozottságot árult el a magyar viszonyokban is, úgy a multat, mint a jelent illetőleg; — s élénk érdeklődéssel kérdezősködött Debreczennek institúciójáról. — Kérdezte azt is, hogy az állam milyen segedelemben részesíti a kollegiumot. — Nagyon kellemesen lepte meg az a válasz, hogy a kollegium valamennyi tanszakát, még a jogakadémiát is, állami segély nélkül a felekezeti tartja fenn. Este többek társaságában a Bikában vacsorált, ahol Rácz Károly zenekara is meglepte az orosz himnusz eljátszásával. A cigányok a Rákóczi kesergőjét is eljátszották előtte, amit alig győzött tapsolni a föllekesedett orosz tábornok. — Az orosz tudós ma hajnalban gróf Zichy Jenővel, Boczkó Sámuel r. főkapitánnyal, Géresi Kálmán tanarral és Király Gyula jegyzővel kiment a Hortobágyra, ahol egy pár halmot felbojgatnak régiségekért. A polgármester ur 12 napszámot bocsátott rendelkezésükre. Valószínűleg a Tatarülést és a kövesházi halmot fogják fölteni, amelyekben, ha mást nem, de embercsontokat találnak. Kovács János tanár ugyan azt ajánlotta, hogy a Kadarcs közelében elterülő ugynevezett „Köudvar-on rendezzenek ásatást. Mert itt már többször kerültek napfényre régi fegyverek, eszközök és csontok és Révész Imre ezt a térséget tartotta Attila hun király székhelyének.

— Réthy Laura — mint férje velünk táviratban tudatja, a szathmári színházhoz szerződött 700 frt havi gázszzsal. Nyílt levélben fog elbucsuzni a debreczeni közönségtől.

— R. kath. iskolaszék kérelme. A debreczeni r. kath. isko aszék két rendbeli kérelemmel járult a városi tanácshoz. Az iskolaszék, hivatkozva arra, hogy az ev. ref felső leány iskola fenntartására 100 ezer frt örökös alapítványt tett, az iskolaház építésére pedig harmincezer frtot adományozott (bocsánat, csak tizenötezerrel. Szerk.) a város, — reményét fejezi ki, miszerint o r. kath. felső leányiskola felállításához is aránylagos részben hozzáfog járulni, mert immár ezen intézet felállításának szüksége fenn forog és mert a Szvetics-féle alapítvány, melynek más célja is rendeltetése is van, — az intézet fenntartására nem elegendő. Kéri tehát az iskolaszék, hogy a nemes város a r. kath. felső leányiskola építésére az 1893-dik évi költségvetés terhére háromszázezer db. téglát és harmincezer db. fedélcserépet adományozzon. A másik beadványban az iskolai pénztárba 1877 óta fizetett évi 5148 frt 50 kr. városi segélynek 520 frttal emelését kérelmezik, miután a növendékek rohamos szaporodása miatt a tanítók számát hatról már kilenczre kellett emelni.

— Egy bölcsészettan hallgató, a ki Németországban tanult, a magyar nyelvet is bírja, intelligens házaknál 2—3 német órát óhajtaná adni. Értekezhetni a kiadó hivatalban.

— A kereskedelmi akadémián hétfőn lesz az iskolai év megnyitása, immár az új iskola-épületben. Az akadémián a II. osztály mellett párhuzamos osztályt szerveznek, valószínűleg az lesz az I. osztály mellett is.

— Halálozás. Weinold Anna és férje Kronauer Gyula, Pöll Mária sz. Weinold Mária férje és gyermekeivel Weinold Gottfried és neje szomorodott szívvel tudatják a legjobb atyának, apósának és nagyatyának néhai Weinold Sebestyennek élete 82-ik évében, a halotti szentségek áhitatos felvétele után, folyó hó 9-én este 7/8 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 11-én d. u. 3/4 órakor fognak a róm. kath. szentegyház szertartása szerint az „István“ gőzmalom udvaráról a Szt. Anna utczai sarkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre ösz-

szes rokonainkat és ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 12-én d. e. 9 órakor a Szt. Anna utcza templomban fog az egek urának bemutatni. Debreczen, 1892. szept. 10-én. Aldás és béke lengjen porai felett! A temetést az Érczkoporsógyár temetk. int. rendezi.

— Mérnöki kinevezések. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az államépítészeti hivatalok személyzeti létszámában Kende Ignácot, a debreczeni államépítészeti hivatal mérnökét, továbbá Széchenyi Lajos mérnököt, ki a helybeli m. kir. dohánygyár építési munkálatait vezette annak idejében — a II. osztályból, az I. oszt. kir. mérnöki rangfokozatba, Dicsőfi Kálmán, debreczeni illetőségű kir. segédmérnököt III. oszt. kir. mérnökké nevezte ki, illetve léptette elő. — A magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél működő Bilkei Lipcsey Arpád okleveles építész ideiglenes minőségű III. oszt. kir. mérnökké való előléptetéssel a vasmezei államépítészeti hivatalhoz osztotta be.

— Halálozás. Mély bánatba borult szívvel tudatjuk áldott emlékü férjem, feledhetetlen édes apánk, nagyapánk és szeretett rokonunkak néhai polgár Szücs Mihály volt városi és ev. ref. egyházi bizottsági tagnak folyó 1892 dik évi szeptember hó 10-én reggeli 1/4 órakor, életének 67-ik, boldog házassága 45-ik évében, hosszas gyengélkedés után bekövetkezett elhunytát. Boldogult halottunk földi részei folyó hó 12-én, délután 3 órakor fognak előbb a nagy-mester utcza 1244. sz. saját házuknál, majd az ev. ref. templomban tartandó gyászszertartás után a hatvan-utczai temetőben örök nyugalomra letétni. Mely végtisztesség megadására a bánatunkban osztozó rokonokat, barátokat és ismerősöket tisztelettel meghívjuk: Debreczen, 1892. szeptember 10. Bánatos neje özv. Polgár Szücs Mihályné Balogh Juliánna és gyermekei.

— Tanulóul egy négy reál, vagy gymnasiumi osztályt végzett jó családból való fiu tanulóul felvételt Tóth Gyula vas nagykereskedésében Debreczen.

— Magántanításra ajánlkozik, úgy elemi, mint alsóbb gymnasiumi osztályok vezetésére, egy helybeli tanító, ki e téren már évek óta sikerrel működik. Szives megkeresések a szerkesztőséghez intézendők.

— Elveszett levél. Egy Székelyhidről postán érkezett Szepessy Gusztáv címére szóló — kevés pénzüsszeget tartalmazó — levél, tegnap délután 6 óra tájban — a postától dr. Ujfalussy-házig — a járdán elveszett. — A megtaláló felkérte, hogy a levél írott részét borítékba téve, a fennirt czimen postára feladni sziveskedjék.

x Tapéta gyáros kintüntetése. Mint egy pozsonyi lapban olvassuk a Debreczenben is jó hírnévnek örvendő Serson C. H. tapéta-gyáros azon kintüntetésben részesült, hogy József főherceg fiának, József Ágost főhercegnek pozsonyi lakását e czég fogja tapétával ellátni, a mi e czég kintünő voltára vall.

* A csókolozó elnök. Aix-les-Bains-be való utjában Carnot elnök nemcsak az oroszoknak felöltözött iskolás-fiut csókolta meg, hanem egyáltalában nem fukarkodott csókjaival. Egész utjában még mielőtt Aix-les-Bains-be érkezett volna, élénken ölekezett és csókolozott. Dijonban megölelte Magnint, a francia bank kormányzóját és ezt mondta: „Mikor önt, kedves barátom megcsókolom. Cote d'or összes városi tanácsosait, volt kollegáimat üdvözlöm“. Dörgő éljen-kiáltások hangzottak fel s páratlan lelkesedés szállta meg a közönséget, mikor az elnök fia, Carnot hadnagy apjához lépett s hosszasan megölelte. Chambéryban Carnot az üdvözlések alkalmával ismét csókolozott. Megcsókolta Pierrre Blancot, a legidősebb képviselőt. A köszöntő beszéd után hét fehér ruhás leányka lépett elő, virágbokrotát hozva magukkal. Egyiküknek néhány szót kellett volna mondani, de a fiatal leány annyira zavarba jött, hogy egy hang se jött ki a torkán. Carnot azzal vetett véget a jelenetnek, hogy szívélyesen homlokra csókolta a kicsiket. Miután az elnök még egy leányt

tisztelt meg csókjával, a menet a taná csházához indult.

— Női Jockey. Az amerikai hölgyek, úgy látszik minden téren komoly versengésre keltek a férfakkal. Minden foglalkozással megpróbálkoznak. Chicagóban jelenleg egy Milferd Frances nevű fiatal hölgy, mint Jockey szeretne alkalmazást nyerni. Csinos is szöke is és St. Joseph-ben, szülővárosában mint kintünő műlovarnót magasztalják. Chicagóban már néhány versenyistálló-tulajdonost meglátogatott és felajánlotta szolgálatait. Egy ízben, anélkül, hogy arra gondolt volna, hogy mily csodálattal fogadják szavait, a következő ajánló beszédre gyujtott: Pontosan 160 font a súlyom. A magám erejével akarom magamat fentartani, s úgy hiszem, hogy a jockey-pálya felel meg vérmérsékletemnek. Kora ifjúságomban már megfékeztem a legvadabb lovat is és négy év óta St.-Josephben a legjobb lovarnónek híresztelnék. Egyszer futtatáson már díjat is nyertem. Nem látom be, miért ne legyen alkalmas jockeynek egy fiatal leány is. Szülőim természetesen ellenzik; de én képes leszek a világ végére is elmenni, csakhogy megkapjam azt a foglalkozást, melyre vágyakozom.

OSARNOK.

Az érdemjel.

Ita: Daudet Alfonz.

Algirban történt. Egész nap vadásztunk. Este a selífi síkságon, néhány mértföldnyire Orléansvilletől, nagy fürgeteg lepelt meg bennünket. Falu vagy karavánszeráj sehol. Mindenütt csak törpe pálmák, pisztácia erdők és a messzeségbe vesző szántóföldek. A záportól megdagadt Telit folyó fenyegetően zugott; attól kellett tartanom, hogy éjszaka vízáradás szakad ránk. Tolmácsomnak szerencsére eszébe jutott, hogy a közelben van egy törzs, melynek agáját ismeri. Elhatároztuk, hogy éjjeli szállást kérünk ottan.

Ezek az arab falvak úgy eltűnnek a kaktuszok és sikamorfák között, a vályogból épült házak oly alacsonyak, hogy a községet csak akkor vettük észre, mikor már a közepén jártunk. Vajjon a késő óra és az eső miatt volt ily nagy csend? . . . De szomorúság nehezedett az egész vidékre; mintha valami fojtó aggodás akasztott volna meg minden életet. A földeken még lábán állt a termés. A gabona, az árpa megdőlvé rothadt, mert nem aratták le. Ékek, boronák rozsdásodtak az esőben. Az egész törzs fölött csüggedés, elhagyatottság lebegett. Közeledtünkre még a kutyák is alig ugattak. Olykor gyermeksisírást hallatszott a kalyibákból, majd egy-egy beretváltfejú ficzkó vagy rongyos vén ember osont el mellettünk. A sűrűségben apró szamarak reszkettek a hidegtől. De ló és férfi sehol . . . mint egykor, a nagy háborúk idején, mikor minden vitéznek el kellett mennie.

Az aga háza, ez a fehér-falu hosszú tanya, sem volt élénkebb a többinél. Az istállók mind tárva-nyitva, az állások, a jászlak üresek; de sehol egy lovászgyerek, a kire lovainkat bízhattuk.

— Menjünk a kávéházba, mondá társam. A kávéház olyan elfogadó teremfele az arab uraknál. Ház a házban betekintő vendégek számára, hol az udvarias, nyájas, jó mozulmánok a vendégszeretetet gyakorolhatják, míg a család megmarad törvényszabta elzárkózottságában. Szulejman aga kávéháza is nyitva volt és néma volt, mint az istállók. A fehérre meszelt falakon fegyverek, strucz-tollak, köröskörül alacsony kerevet; a szél bebecsapkotta az esőt a nyitott ajtón. . . . De a teremben mégis voltak: a kávé, egy vén rongyos kabil, fejét térdére hajtva kuporgott a tűzhely mellett; meg az aga fia, egy szép, sápadt, lázas gyermek, ki fekete burnuszába csavarodva feküdt a kereveten. Lábánál két nagy agár nyujtózott.

Mikor beléptünk, senki sem mozdult. Végre az egyik agár fölemelte fejét, a fiu pe-

dig lassan felénk fordította bágyadt, égő pillantását.

— Hát Szulejmán? kérdé a tolmács.

A kávé intett, hogy messze, messze van... Megértettük, hogy Szulejmán valami nagy utra kelt. — De a szakadó záporban nem mehetünk odább. A tolmács hát az aga fiához fordult és arabul elmondta neki hogy atyja jó emberei vagyunk és éjjel szállást kérünk. Erre a fiu, bár gyötrötte a láz, fölkel, valamit parancsolt a kávésnak, aztán udvariasan a kezevetre mutatott, mintha azt mondaná! "Vendégeim vagytok". Majd arab módon üdvözölt bennünket, kezével érintve homlokát, aztán kevélyen turnuszába burkolózott s agához és háziurhoz illő komolysággal távozott.

A kávé felszította a tüzet és fölébe tett parányi edényt. Míg a kávé megfőtt kikérdezték az öreget, hogy hol jár a gazda és miért oly elhagyatott a törzs. A kabil vénasszonyos taglejtéssel, torokhangon beszélt, hol szerfőött gyorsan, hol el-elnémulva. E szünetek alatt halatszott az udvarok mozaikját csapkodó eső zúgása, a főv víz mormolása és a síkságon ezrirel tanyázó sakalok vonítása.

Ime, mi történt a boldogtalan Szulejmánal. Négy hónap előtt megkapta a becsületrendet, melyet már oly régóta várt. Ő volt az egyetlen aga az egész tartományban, a ki még nem részesült e kitüntetésben. A többiek már mind lovagok, tisztek voltak; sőt néhányan a középkereszt széles szalagját is viselték kaptánjukon s a szép piros pántlikába egész betöltötték az orrukat, mint ezt magam is gyakran láttam. Szulejmán aga mindmostanig csak azért nem kapta meg a becsületrendet mert kártyázásközben összeveszett az arab hivatal fejével; Algirban pedig a katonaság pajtáskodása oly hatalmas, hogy az aga neve aztán tíz évig hiába forgott a jelöltek lajstromában. Képzeltetű tehát a derék Szulejmán ööme, mikor egy spáhi Orléansvilleből meghozta neki a kis aranyos tokot meg a kinevezést és Bája, a négy feleség közül a legkedvesebb, a keresztet felítzte az aga teveször kaptánjára. A törzs hetedhét országra szóló lakzit csapott. Egész éjszaka zörgött a tamburin, szóltak a nádsípok. A nép tánczolt, örömtüzeket gyújtottak és Isten tudja, hány birkát vágtak le.

Másnap Szulejmán egybehivta összes vitézeit fő kerekedvén velük. Algirba ment, hogy megköszönje a kormányzónak a kitüntetést. — Régi szokás szerint a csapat megállapodott a város kapuánál s az aga egyedül járult a kormányzó elé, kitejézi Franciaország iránt való hűséget azon a cifra, virágos nyelven, mely három ezer év óta minden új jut pálmának, minden leányt gazellának nevez. Eleget tévén e kötelességének, ismét lóra ült és végigjárta a várost, hogy lássák. — Elment a templomokba imádkozni, pénzt osztott ki a szegények között, betekintett a borbélyműhelyekbe meg a skófiu-csinálók boltjába, feleségei számára vett illatos vizeket, virágos selymeket, aranyhimes ruhaderekakat, fiának, a kis agának pedig piros lovaglósizmát; alkuvás nélkül fizetett mindenütt, nagy örömben csak úgy szórva a kemény tallérokat. Majd befordult a bazarba és szmirnai szőnyegen ülve szücsölte a fekete kávé a gratatuláló mór kalmáros boltja előtt. A sokaság kíváncsian tolongott körülötte. "Ni, Szulejmán... a császár érdemjelt adott neki", mondogatták. És a fürdőből jövő szép mór leányok csodálkozó pillantásokat vetettek fátyluk alól a tündöklő keresztre. Mégis van néha jó napja az embernek!...

Este Szulejmán ki akart menni vitézeihez s már a kengyelbe volt a lába, mikor egyszerre lélekszakadva fut feléje a prefektura csaua:

— Csakhogy itt vagy, Szulejmán! Mindennütt kerestelek már... Jer hamar, a kormányzó akar veled beszélni!

Szulejmán mi rosszat sem gyanítva követte az embert. De mikor átment a palota nagy mór udvarán, szemközt jött vele az a bizonyos arab hivatalfő és gonoszul mosolygott rá. Az ellenség mosolygásától megdöbben az aga és remegve lépett a kormányzó szalonjába. A marsal egy széken lovagolva fogadta.

— No Szulejmán, szolt ismeretes durvasággal és azon a híres orrhangon, melytől egész

környezete rettegett, Szulejmán fiam, szörnyen sajnálom... de hiába van a dologban... Nem tégedet akartalak kitüntetni, hanem a Zug Zugok kaidját... Vissza kell adnod a keresztet.

Az aga szép bronz feje úgy elpirult, mintha hirtelen izzó kohó mellé került volna. — Nagy testén görcsös vonaglás rándult végig. Szeme lángolt... De mindez csak egy pillanatig tartott. Szulejmán lesütötte szemét és meghajolt a kormányzó előtt.

— Te parancsolsz, uram, mondá, azzal letepte melléről a keresztet és az asztalra tette. — Keze reszketett; hosszú pilláin könnyek ragyogtak. A kormányzónak megesett a szive rajta: — Nem baj az, öregem; majd a jövő esztendőre!

És nyájasan nyujtotta feléje a kezét.

Az aga úgy tett, mintha nem látná, szó nélkül meghajította magát és távozott. Tudta, hogy mit érnek a kormányzó ígéretei. Vérg sértette a csui ármányt.

Szerencsétlenségének híre már szétfutott a városban. A Bab-Azum utcabeli zsidók csufondárosan pillantottak, mikor arra ment. A mór kalmárok ellenben szánakozva fordultak el tőle s ez a szánakozás még jobban fájt neki, mint a csufolódás. A falhoz lapulva osont a legsötétebb sítákorok felé. A letépett kereszt helye úgy égett mellén, mint valami nyílt seb. És mindig csak az forgott fejében:

— Mit fognak mondani a vitézeim? Mit a feleségeim?

Aztán düh futotta el. Már látta magát, a mint otthon Marokkó mindig véres határán, szent háborút hirdet, aztan Algir utcáiban vitézeivel vágat, kifosztva a zsidókat, üldözve a keresztényeket s végre maga is elesik a harcban, melyet szégyene közepett támasztott. Mindent lehetségesnek vélt, csak azt az egyet nem, hogy visszatérjen törzséhez... Míg a boszszuállás e gondolatait forgatta fejében, egyszerre eszébe jutott a császár.

A császár!... Ez a szó Szulejmánnak, mint minden arabnak, az igazság és a hatalom megtestesülése volt. A császár a hanyatló mulzumság igazi feje; a máik a sztambuli, ő előtte szinte csak képzelt személy valami láthatatlan vallásfő volt, a ki csupán a lelki hatalmat tartotta meg magának, a mi vajmi kevés a mai világban.

De a császár, a kinek annyi ágyuja, zuávja, páncélos hajója van!... Szulejmán megemeltetnek vélte magát, mihelyt rá gondolt. A császár bizonyosan vissza fogja neki adni a keresztet. Az egész egy heti utazásba telik. Anynyira hitt a dologban, hogy vitézeinek megparancsolta: csak várják Algir kapui előtt. És másnap hajóra szállt, oly áhítatos, oly derült lélekkel, mint ha mekkai zarándoklatra indulna.

Szegény Szulejmán! Már négy hónapja volt Párisban és feleségének írott leveleiben még mindig nem emlegette hazatérését. Álló négy hónapja kóborolt a pári-i ködben, egyik miniszteriumból a másikba szaladozva. Mindennütt csak mulattak rajta és odább küldték. A boldogtalan aga az előszobák padjain piszkította be burnuszát, várva a kihallgatást, melyet nem nyer el soha. És szomorú volt látni a jámbor arabot, a mint esténként a fogadó kapuspályájában szobája kulcsát várta nagy busan, minden méltósága mellett is nevétségesen. Aztán fölment szobájába, kipihenni a járás-kelés fáradalmát és mindig csak kevély maradt, kapaszkodott reménységébe és kereste becsületét.

Ezalatt a Bab Azum kapunál a vitézek keleti fatalizmussal vártak: a kipányvázott lovak a tengerparton nyeritettek. Otthon pedig a törzs nem mozdult. A vetések elrothadtak: nem volt, a ki learassa. A gyermekek, az asszonyok Páris felé fordulva számlálgatták a napokat. Keserves volt látni, mennyi reménység, mennyi aggodalom, mennyi romlás függött már azon a piros szallagon... És mikor lesz ennek vége?

— Isten tudja! — mondá a kávé felsőhajtva s a nyitott ajtón az esős égen felcsillanó keskeny, fehér holdsarlóra mutatott, mely a szomorú, kék ködökbe vesző síkság fölött lebegett.

Buzaárak a budapesti árutözsden szept. 8-án.

Buzát ma sürgősen kiválták, a kereslet korlátort volt. Elkelt lanyha irányzat mellett 20 000 métermázsra 10 kirra olcsóbb áron.

Egyébb gabonaneműekben esekély forgalom.

Eladatott: Buza: Tiszavidéki (uj) 100 q 80 k. 8 frt — kr, 100 q 79.5 k. 7 frt 85 kr. 100 q 79 k. 7 frt 85 kr, 100 q 78.5 k. 7 frt 85 kr. 100 q 79. k. 7 frt 85 kr. 100 q 79.3 k. 7 frt 85 kr. 200 q 78.5 k. 7 frt 85 kr, 100 q 78.5 k. 7 frt 90 kr. 700 q 78. k. 7 frt 90 kr, 100 q 78.3 k. 7 frt 80 kr 200 q 78.8 k. 7 frt 85 kr, 300 q 78.3 k. 7 frt, 85 kr. 100 q 78.5 k. 7 frt 90 kr, 100 q 78.4 k. 7 frt 92½ kr, 100 q. 78 k. 7 frt 92½ kr, 100 q 78.3 k. 7 frt 90 kr. 100 q 78 k. 7 frt 80 kr. 100 q 78 k. 7 frt 85 kr. 100 q 78 k. 7 frt 80 kr. 100 q 78 k. 7 frt 75 kr. 200 q 78 k. 7 frt 70 kr. 200 q 77 k. 7 frt 70 kr. 100 q 77 k. 7 frt 72½ kr. 300 q 77 k. 7 frt 70 kr. 100 q 76 k. 7 frt 60 kr. 100 q 76.5 k. 7 frt 45 kr. 100 q 75.5 k. 7 frt 55 kr. 100 q 75.5 k. 7 frt 50 kr. 100 q 75.5 k. 7 frt 50 kr. 700 q. 76 k. 7 frt 69. kr.

Zab: (uj): 500 q 5 frt. 20 kr, 100 q 5 frt 45 kr. 100 q 5 frt. 40 kr.

Határidő üzlet. Az irányzat lanyha volt.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7.30—7.32, tavaszra (1893-ra) 7.66—7.68, Tengeri szept. —okt.-ra 4.80—4.82, 1893. május—jun. 5.20—6.22 Zab őszre 5.35—5.38, tavaszra 5.62—5.53. Káposztarepeze aug.—szept.-ra 11.20—11.30 frton.

WEBER I. vendéglőjében
holnap vasárnap
lábas rostélyos
és
tepertős, turós csusza.
ZENE: Magyar Testvérek.

Kiadó lakás.

A piac-utcza 6/8 sz. Scheer-féle háznál az

EMELETI LAKÁS
minden órában kiadó.

Értekezhetni az alföldi takarékpénztárnál kistemplom-bazár.

„BIKA” szálloda.

PHOTOPLASTIKUM.

Mutatja ma:

az osztrák-magyar tartományokat, Bécs és Budapest, a Kárpátokat, Smeks, Tatra, gyógyfürdő Veldes Triglával, vizeséseket és hegyhasadékokat.

Holnap Vasárnap: 10—12-ig Jézus élete oberamergau passió játékok szírint. 2 órától pedig vegyes mutatványok u. m.: **Schweicz** új képekkel, **Róma**, a **Traján** fóruma, **Vatican** a **Péter** temploma, **Pompeji** ásatások. — Továbbá **Róma**, a **Forum Romanum** és sok más.

Mély tisztelettel!

A TULAJDONOS.

Táncziskola megnyitás!

A n. é. közönség b. pártfogására támaszkodva, a legújabb francia methodus szerint szervezett

táncziskolámat

folyó évi szeptember hó 12-én megnyitom, — mely alkalommal tisztelettel kérem a n. é. közönség b. pártfogolását.

Vidéki elfoglaltságom folytán az ez idei tanfolyam csak december hó 3-ig fog tartani.

Beiratásokat mai naptól elfogadok d. e. 8 órától 10-ig; d. u. 2 órától 4-ig. Debreczen, 1892. szept. hó.

Teljes tisztelettel:
ALFÖLDY KÁROLY,
tánczitanító.
Péterfia-utca 980 sz.

160

Az „**ISTVÁN**“ gőzmalom társulat örleményének

ÁRJEGYZÉK

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.
ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 k/
A. Asztali dara nagyszemű	16 20
B. Szinte „ aprószemű.	15 80
1. Királyliszt	15 60
2. Lángliszt kivonat	14 60
3. 1-ső rendű zsemlyeliszt	14 —
4. Zsemlye liszt	13 40
5. 1-ső rendű kenyér liszt	12 80
6. Közép kenyér liszt	12 20
7. Kenyér liszt	10 60
8. Barna kenyérliszt	8 40
9. Takarmány liszt	6 60
10. Finom korpa zsákkal	4 60
11. „ „ „ zsáknélkül	4 40
12. Durva korpa zsákkal	4 20
„ „ „ „ zsáknélkül	4 —
Csirke buza „ „ „ zsáknélkül	3 20
A zsákok tartalmát teljesült tisztaságuk véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kilo
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1892. szept. 4.

FRANZ JOH. KWIZDA

Cs. és k. osztrák-magyar és román kir. udv. szállítók erületi gyógyszerész a

Korneuburgban Bécs mellett.

Évek óta kipróbált fájdalom-sillapító szer **köszvény, reuma és időbetegségek-nél**

KWIZDA KÖSZVÉNY FLUIDA.

Kéretik szívesen a védjegyre ügyelni csakis

KWIZDA kösnvényfluidját kéri.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: Franz Joh. Kwizda cs. és kir. udvari szállító kerületi gyógyszerertárban Korneuburg.

Ára 1 frt 0. é.

Meghívás a debreczeni termény és áruaktár részvénytársaság által

folyó évi szeptember hó 18-án, délelőtt 10 órakor a városháza nagytanácstermében tartandó évi rendes

közgyűlésére.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az előterjesztett 1891—92-ik évi mérleg jóváhagyása és a fölmentvény megadása.
3. A nyereség feletti intézkedés, a javasolt osztalék megállapítása.
4. Két igazgatósági tag sorshusás utján kilépvén, azok helyének választás utján betöltése.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, kéretnek hogy az alapszabályok 24-ik cikke értelmében, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál, vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál térítvény és igazoló-jegy kiszolgáltatása mellett letenni sziveszkedjenek.

Kocsikenőcs és mindennemű keűanyagok és z-iradékok.

Vizmentes ponyvák és nyers ponyvák.

Börkenőcs 1-ső rendű, vaselin, fegyverzeir és patakenőcs.

Fénymáz szurok és halzsir.

Carbolinum, karbolsavas mész, fedőlemez és kátrányt ajánl a legkitűnőbb minőségben és a legolcsóbb gyári árak mellett

DEUTSCH BERNÁT

első magyar kocsikenőcs-, vegyészeti cikkek és vizmentes ponyvagár

KIS-PEST (ezelőtt külső-váczi-ut).

Telefon-összeköttetés.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni „Margit“-fürdő intézet férfi gőzfürdő osztályában folyó hó 15-től egy ügyes, szorgalmas és megbízható

férfi fodrász

felvétetik, — pályázni ohajtóktól megkívántatik, hogy ugy a borotválásban, mint hajnyírásban, ollóval és géppel teljes jártassággal és ügyességgel bírjanak.

Bővebb felvilágosítást nyerhetnek a jelentkezők a Margit fürdő pénztáránál.

Elővigyázat a ZACHERLIN bevásárlásánál:

Vevő: „... Én nem fogadok el nyitva árult rovarport, mivel én Zacherlint kívántam! Ezen különleges séget miatt dicérik a legjobb szernek mindennemű rovarok ellen, a miért is egyedül csak ilyet veszek:

lepecsételt palaczkban „Zacher“ nével ellátva. Árak: 15 kr. 30 kr. 50 kr. 1 frt —

A valódi Zacherlint Debreczenben árulják:

Geréby Fülöp,
Csanak József,
Havas József,
Szentkirályi Tivadar,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Dömök Béla,
Bornyász József,

Deutsch Albert,
Ganovszky Lajos,
Kontsek Géza,
Kovács Mihály,
Kohn testvérek,
Kohn Henrik,
Kun József,
Leidenfrost Armin,

Rickl József Zelmós,
Szabó Zsigmond,
Tóth Béla,
Trocsányi Ferencz,
Lusztig Károly,
Csicsó Lajos,
Parti Ferencz
Félegyházi János uraknál.

Ér-Ujfalu:

Bottyán Gábor,
Weissberger J. jun.
H.-Böszörmény:
Gemeinbeck J.

Ér-Mihályfalva:

Gross Hermann,
Pollák Móricz,
Mátray Sándor.

H.-Nánás:

Slachta János.

H.-Szoboszló:

Körner B.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puhá padló számára. 1 nagy palaczk ára frt 1.35
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1
kücsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni „Margit“-fürdő
intézetnél a folyó évi szeptember hó
folyamán a

kertész állás

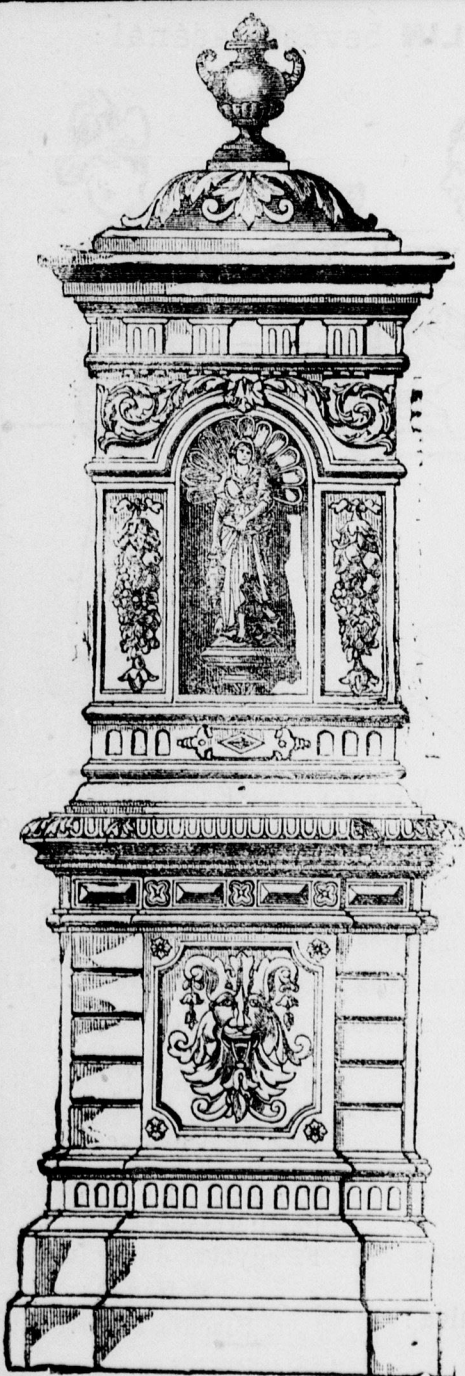
betöltendő, pályázhat minden disz-
és konyha-kertészben jártas kertész,
a ki e minőségben már szolgált és
azt kellő bizonyítványokkal igazolni
képes.

Évi fizetés készpénzben 350 frt.

Lakás: egy szoba, konyha és
kamarából.

Fűtő anyag és a bevételből 10%
mint jutalék.

Jelentkezheti a „Margit“-fürdő
irodájában, szeptember hó végéig.

LEGNAGYOBB

AGYAG- és

porcellánkályha-raktár

A VILÁGHIRŰ

BUDWEIZI GYÁRTMÁNYBA,

legolcsóbb árak mellett

TÓTH GYÜLA

vas nagykereskedőnél

DEBRECZENBEN,

a városháza sarkán.

Ugyanitt megrendelhető a „Caligráf“

AMERIKAI IRÓGÉP.

Intézeteknek, nagykereskedők, oly egyéneknek is, kik rövidlátók, gyenge-szeműek,
fogycatókos kezeit, szűkmellűeknél az egészségtelen előregörbülés, e gép használata
mellett megszűnt.